

Predmet C-212/24

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

19. ožujka 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Corte di Appello di Firenze (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

8. siječnja 2024.

Žalitelj:

L.T. s.s.

Druga stranka u žalbenom postupku:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

CORTE DI APPELLO DI FIRENZE

Sezione lavoro (Žalbeni sud u Firenci, Odjel za radne sporove, Italija)

[*omissis*]

u postupku [*omissis*] koji je pokrenulo društvo **L.T. s.s** [*omissis*]

žalitelj u ponovljenom postupku

protiv

ISTITUTO NAZIONALE DELLA PREVIDENZA SOCIALE (Državni zavod za socijalnu sigurnost, Italija, u daljnjem tekstu: INPS) [*omissis*]

druga stranka u ponovljenom postupku

i čiji je predmet: ponovljeni postupak nakon rješenja Cortea suprema di cassazione – Sezione Lavoro (Vrhovni kasacijski sud – Odjel za radne sporove, Italija) br. [*omissis*] od 27. travnja 2022.

[*omissis*] donosi sljedeće

RJEŠENJE O UPUĆIVANJU PRETHODNIH PITANJA O TUMAČENJU PRAVA UNIJE SUDU EUROPSKE UNIJE (ČLANAK 267. UFEU-a)

SPOR O KOJEM ODLUČUJE CORTE DI APPELLO DI FIRENZE (ŽALBENI SUD U FIRENCI)

- 1 Predmet postupka je prigovor koji je društvo L.T. s.s. podnijelo protiv obavijesti o terećenju br. [omissis], koju je INPS donio u prosincu 2013. i koja sadržava platni nalog za plaćanje razlika u doprinosima i građanskopravnih sankcija u pogledu radnika u poljoprivredi koje je to društvo zaposlilo na određeno vrijeme u prvom tromjesečju 2007. i za koje je ono izračunavalo doprinose prema stvarno odrađenim satima, a ne na temelju dnevnog radnog vremena od 6,30 sati utvrđenog nacionalnim kolektivnim ugovorom o radu.
- 2 Corte di Appello di Firenze – Sezione Lavoro (Žalbeni sud u Firenci – Odjel za radne sporove) [omissis] preinačio je presudu Tribunalea di Grosseto (Sud u Grossetu, Italija) na način da je odbio prigovor i smatrao da je osnovan zahtjev na koji se odnosi obavijest o terećenju uz obrazloženje da je plaću radnika u poljoprivredi zaposlenih na određeno vrijeme trebalo dovesti u vezu s dnevnim radnim vremenom od 6,30 sati, a ne sa stvarno odrađenim satima.
- 3 Corte suprema di cassazione – Sezione Lavoro (Vrhovni kasacijski sud – Odjel za radne sporove) [omissis] vratio je predmet ovom Corteu di Appello di Firenze (Žalbeni sud u Firenci), pri čemu je utvrdio sljedeće pravno načelo: „*Doprinosi za socijalno osiguranje koje poslodavac koji zapošljava radnike u poljoprivredi treba platiti na naknadu isplaćenu radnicima u poljoprivredi zaposlenima na određeno vrijeme izračunavaju se, u skladu s člankom 1. stavkom 1. Decreta legge n. 338/1989 (Uredba sa zakonskom snagom br. 338/1989) [omissis] u vezi s člankom 40. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu od 6. srpnja 2006., isključivo s obzirom na stvarno odrađene sate, osim ako se u konkretnom slučaju pokaže da je poslodavac tijekom prekida rada zbog više sile odredio da radnik treba ostati u poduzeću i biti mu na raspolaganju*”.

Ukratko, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) smatra:

- u članku 30. stavku 1. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu od 6. srpnja 2006. za radnike u poljoprivredi i hortikulturi, kojim se predviđa da se „*radno vrijeme utvrđuje u trajanju od 39 sati tjedno, što odgovara 6,30 sati dnevno*”, samo se navodi najviši broj sati redovnog tjednog i dnevnog radnog vremena, ali se ne navodi ništa u pogledu najmanjeg broja radnih sati;
- u članku 40. tog nacionalnog kolektivnog ugovora o radu, u dijelu u kojem se u stavku 1. predviđa da „*radnik zaposlen na određeno vrijeme ima pravo na isplatu radnih sati koje je stvarno odradio u danu*”, utvrđuje se pravno pravilo koje s logičkog aspekta nije u skladu s konceptom tjednog i dnevnog radnog vremena jer se njime dugovana plaća lišava veze s upućivanjem na unaprijed određeno radno vrijeme koje se može općenito i apstraktno utvrditi;

- ta odredba, koja je nadahnuta posebnostima svojstvenima radu u poljoprivredi na određeno vrijeme, u potpunosti je u skladu s pravnim pravilom iz članka 16. stavka 1. točke (g) Decreta legislativo n. 66/2003 (Zakonodavna uredba br. 66/2003), kojim se, u okviru provedbe direktiva 93/104/EZ i 2000/34/EZ, utvrđuje da su radnici u poljoprivredi zaposleni na određeno vrijeme isključeni iz područja primjene pravila o trajanju redovnog tjednog radnog vremena;
 - [omissis] [dodatna razmatranja koja nisu relevantna za prethodna pitanja]
 - kad je riječ o doprinosima, člankom 1. stavkom 1. Uredbe sa zakonskom snagom br. 338 iz 1989. [omissis] utvrđuje se da plaća koja se uzima kao osnovica za izračun doprinosa za socijalno osiguranje i socijalnu pomoć ne može biti manja od iznosa plaća utvrđenih zakonom, pravilnicima, kolektivnim ugovorima koje su sklopile najzastupljenije sindikalne organizacije na nacionalnoj razini odnosno kolektivnim sporazumima ili pojedinačnim ugovorima (a za radnike u poljoprivredi zaposlene na određeno vrijeme dugovana plaća u skladu s kolektivnim ugovorima upravo je plaća na koju imaju pravo s obzirom na odrađene sate);
 - na drukčiji zaključak u pogledu izračuna doprinosa na stvarno odrađene sate ne navodi ni „uzimanje u obzir sudske prakse Zajednice koja se u pobijanoj presudi navodi u pogledu zabrane [omissis] diskriminacije radnika zaposlenih na određeno vrijeme iz članka 4. Direktive 99/70/EZ, s obzirom na to da [...] se navedena zabrana odnosi na radni odnos među strankama te može, čak i da se dopusti, opravdati eventualne zahtjeve radnika da dobije više nego što mu je konkretno isplaćeno, ali nikako ne može opravdati drukčije i veće zahtjeve tijela nadležnog za socijalno osiguranje u pogledu doprinosa za socijalno osiguranje, čime se područje odnosa u vezi s doprinosima izuzima iz odredbi prava Unije”.
- 4 Društvo se uključilo u ponovljeni postupak, pri čemu je zatražilo da se na temelju pravnog načela koje je utvrdio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) poništi obavijest o terećenju protiv koje je podnesen prigovor jer je to društvo za radnike u poljoprivredi zaposlene na određeno vrijeme već platilo doprinose koje je izračunalo prema stvarno odrađenim satima.
- 5 INPS se uključio u ponovljeni postupak i postavio pitanje u pogledu toga poštuje li se pravnim načelom koje je utvrdio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) zabrana diskriminacije iz članka 4. Direktive 1999/70/EZ o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP, u čijem se stavku 1. navodi: „U pogledu uvjeta zapošljavanja, prema radnicima zaposlenim na određeno vrijeme ne smije se postupati na nepovoljniji način nego prema usporedivim radnicima zaposlenim na neodređeno vrijeme, jedino zato što prvi imaju ugovor ili se nalaze u radnom odnosu na određeno vrijeme, osim ako drukčije postupanje nije opravdano iz objektivnih razloga”.

Kad bi se smatralo da doprinose za radnike u poljoprivredi zaposlene na određeno vrijeme treba platiti s obzirom na plaću izračunanu na temelju stvarno odrađenih radnih sati (kao što se to predviđa člankom 40. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu), a ne na temelju dnevnog radnog vremena od 6,30 sati kao za radnike u poljoprivredi zaposlene na neodređeno vrijeme (kao što se to predviđa člankom 30. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu), neovisno o stvarno odrađenim satima iako obavljaju iste poslove, to bi, prema INPS-ovu mišljenju, dovelo do toga da se prema prvonavedenim radnicima postupa nepovoljnije kad je riječ o socijalnom osiguranju, i to i u pogledu doprinosa koje treba platiti poslodavac i u pogledu davanja iz sustava socijalne sigurnosti koja priznaje INPS, koja će, s obzirom na to da su razmjerna doprinosima, vjerojatno biti niža od onih na koje mogu imati pravo drugonavedeni radnici.

Osim toga, ako je svrha načela nediskriminacije osigurati da se uporabom ugovora o radu na određeno vrijeme ne nanosi šteta položaju zainteresiranog radnika na način da ga se stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na radnika zaposlenog na neodređeno vrijeme, pojam „*uvjeti zapošljavanja*” iz navedenog članka 4. ne treba tumačiti usko, tako da je ograničen samo na načine na koje postupa poslodavac, nego šire, odnosno tako da obuhvaća sve pravne učinke koji se odražavaju na materijalnopravni položaj radnika i poslodavca, koji stoga obuhvaća i položaj u pogledu socijalnog osiguranja, uzimajući u obzir i iznos doprinosa i povezani iznos davanja iz sustava socijalne sigurnosti za vrijeme trajanja odnosa ili nakon njegova prestanka.

INPS je stoga od ovog Cortea di Appello di Firenze (Žalbeni sud u Firenci) zatražio da prekine postupak i uputi Sudu Europske unije sljedeća prethodna pitanja:

[*omissis*] [*pitanja koja su slična pitanjima koja će kasnije postaviti sud koji upućuje zahtjev*]

Kad je riječ o meritumu, INPS je zatražio da se nakon dovršetka postupka povodom zahtjeva za prethodnu odluku odbije žalba druge stranke jer je činjenično i pravno neosnovana.

- 6 Podnescima koje je podnijelo nakon toga, 30. lipnja 2023., društvo je zatražilo da se odbije prijedlog za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku [*omissis*]
- [*omissis*] jer obvezni doprinosi za socijalno osiguranje nisu obuhvaćeni objektivnim područjem primjene Direktive 1999/70/EZ i jer Direktiva nema horizontalni, nego samo vertikalni učinak, te se stoga na nju ne može pozivati u odnosima između INPS-a i poslodavca;
 - [*omissis*] [*argumenti nacionalnog postupovnog prava*]

[*omissis*] [*nacionalni postupak*]

OBRAZLOŽENJE ODLUKE

- 7 Ovaj sud, koji odlučuje u ponovljenom postupku, obavezan je u skladu s nacionalnim pravom poštovati odluku Cortea suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) jer se člankom 384. Codicea di procedura civile (Zakonik o građanskom postupku) izričito predviđa da sud kojem je predmet vraćen na ponovljeni postupak treba poštovati pravno načelo i u svakom slučaju utvrđenja Cortea suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) (nedavna presuda Cortea suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) br. 27155/2017 o obvezujućem učinku pravnog načela koje je utvrdio sud koji ispituje zakonitost).
- 8 Stoga se predmet, u ovoj fazi postupka, odnosi na primjenu na konkretan slučaj pravila u skladu s kojim je društvo poslodavac, žalitelj u ovom predmetu, bilo dužno platiti doprinose za radnike u poljoprivredi zaposlene na određeno vrijeme prema stvarno odrađenim satima.
- 9 Primjenjive nacionalne odredbe jesu odredbe članka 40. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu od 6. srpnja 2006. za radnike u poljoprivredi i hortikulturi, u dijelu u kojem se njime predviđa da „*radnik zaposlen na određeno vrijeme ima pravo na isplatu radnih sati koje je stvarno odradio u danu*”, kako ga tumači Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), i članka 1. stavka 1. Uredbe sa zakonskom snagom br. 338 iz 1989. [omissis], kojim se iznos doprinosa dovodi u vezu s plaćom u skladu s pravilom prema kojem plaća koja se uzima kao osnovica za izračun doprinosa za socijalno osiguranje i socijalnu pomoć ne može biti manja od iznosa plaća utvrđenih zakonom, pravilnicima, kolektivnim ugovorima koje su sklopile najzastupljenije sindikalne organizacije na nacionalnoj razini odnosno kolektivnim sporazumima ili pojedinačnim ugovorima ako iz njih proizlazi plaća u iznosu koji je viši od onog predviđenog kolektivnim ugovorom. Na temelju te odredbe, primjenom pravnog načela koje je utvrdio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), u slučaju radnika u poljoprivredi zaposlenih na određeno vrijeme doprinose treba platiti na stvarno odrađene sate jer u skladu s pravnim pravilima iz kolektivnih ugovora radnici imaju pravo na plaću samo u pogledu tih sati.
- Osim toga, ovaj Corte di Appello di Firenze (Žalbeni sud u Firenci) ističe da se člankom 30. tog nacionalnog kolektivnog ugovora o radu, suprotno tomu, za radnike zaposlene na neodređeno vrijeme predviđa da se „*radno vrijeme utvrđuje u trajanju od 39 sati tjedno, što odgovara 6,30 sati dnevno*”, zbog čega je poslodavac u svakom slučaju obavezan za navedeno radno vrijeme radniku isplatiti plaću i u slučaju kad od njega ne zahtijeva da radi i ne dovodeći u pitanje slučajeve u kojima je došlo do prekida rada zbog više sile te platiti doprinose na pripadajuću plaću.
- 10 Ovaj sud dvoji u pogledu toga je li pravno načelo koje je utvrdio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) u skladu s pravom Unije, konkretno, s člankom 4. Direktive 1999/70/EZ o radu na određeno vrijeme, i smatra da su ispunjeni uvjeti za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu, kao što je to zatražio INPS.

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku u skladu s nacionalnim pravom

- 11 [omissis]
- 12 [omissis]
- 13 [omissis] [*nacionalna sudska praksa i sudska praksa Unije na temelju koje je dopušteno upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu*]

Primjenjivost prava Unije na ovaj predmet

- 14 Corte di Appello di Firenze (Žalbeni sud u Firenci) u materijalnom smislu zatim smatra da je na ovaj predmet primjenjivo pravo Unije u pogledu načela nediskriminacije iz članka 4. Direktive 1999/70/EZ o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP, u čijem se stavku 1. navodi: „*U pogledu uvjeta zapošljavanja, prema radnicima zaposlenim na određeno vrijeme ne smije se postupati na nepovoljniji način nego prema usporedivim radnicima zaposlenim na neodređeno vrijeme, jedino zato što prvi imaju ugovor ili se nalaze u radnom odnosu na određeno vrijeme, osim ako drukčije postupanje nije opravdano iz objektivnih razloga*”.
- 15 Kao prvo, u postupku se raspravlja o „*uvjetima zapošljavanja*”, što je pojam koji ne treba tumačiti usko, nego šire, na način da obuhvaća sva primanja koja poslodavac isplaćuje radniku zbog radnog odnosa i stoga se odnosi i na iznos plaće (presude Suda od 13. rujna 2007., predmet C-307/05, Del Cerro Alonso; od 12. prosinca 2013., predmet C-361/12, Carratù i od 15. travnja 2008., predmet C-268/06, Impact).

U skladu s tekstom presude Del Cerro Alonso „*obuhvaćena je [...] područjem primjene članka 137. stavka 1. točke (b) UEZ-a i stoga Direktive 1999/70 te Okvirnog sporazuma koji je donesen na temelju toga odluka o tome treba li na temelju zabrane diskriminacije predviđene člankom 4. stavkom 1. tog okvirnog sporazuma radniku zaposlenom na određeno vrijeme, na osnovi uvjeta zapošljavanja, dodijeliti element plaće u jednakom iznosu koji se priznaje radniku zaposlenom na neodređeno vrijeme*” (točka 47.). Na taj način koncept jednakosti „*uvjeta zapošljavanja*” treba tumačiti na način da obuhvaća tretman u pogledu plaća čiji se iznos u svakom slučaju određuje u skladu s nacionalnim pravima, ali koje se ne mogu utvrditi različito, na štetu radnika zaposlenih na određeno vrijeme jedino zato što oni imaju ugovor na određeno vrijeme, osim ako to nije opravdano iz objektivnih razloga.

- 16 Naime, kao prvo, u postupku se odmah raspravlja o plaći na koju imaju pravo radnici u poljoprivredi zaposleni na određeno vrijeme, s obzirom na to da se u skladu s nacionalnim pravom doprinosi, odnosno davanja čiji povrat zahtijeva INPS, duguju na cijelu plaću na koju radnici imaju pravo.
- 17 Osim toga, kao drugo, smatra se da pojam „*uvjeti zapošljavanja*” obuhvaća i doprinose koje zahtijeva INPS jer služe isplati davanja iz sustava socijalne

sigurnosti koja se isplaćuju iz strukovnih mirovinskih sustava, odnosno davanja koja su također uključena u pojam plaće [iz prava Unije] (vidjeti već presudu Suda od 17. svibnja 1990. u predmetu C-262/88 te presude Suda od 13. studenoga 2008. u predmetu C-46/07, Komisija/Italija i od 15. travnja 2008. u predmetu C-268/06, Impact, koja u navedeni pojam uključuje „*mirovine koje ovise o radnom odnosu koji vezuje radnika za poslodavca, iz čega su isključene mirovine koje se isplaćuju iz zakonskog sustava socijalne zaštite koje ovise manje o takvom odnosu, a više o socijalnim razmatranjima [...]*”).

- 18 Naime, Direktivom 2006/54 definira se da su sustavi strukovnog socijalnog osiguranja sustavi zaštite od bolesti, invaliditeta, starosti, nesreće na radu, profesionalne bolesti i nezaposlenosti, na koje se ne primjenjuju pravila predviđena Direktivom 79/7/EEZ (o općem sustavu socijalne sigurnosti) i čija je svrha „*osigurati davanja radnicima određenog poduzeća ili grupe poduzeća, grane djelatnosti, zanimanja ili grupe zanimanja, bilo da se radi o zaposlenicima ili samozaposlenima, kojima se nadopunjuju ili zamjenjuju davanja na temelju zakonskih sustava socijalnog osiguranja, bez obzira je li članstvo u tim sustavima obvezatno ili dobrovoljno*”.

Riječ je o pojmu koji sud Unije stalno primjenjuje i iz kojeg se može zaključiti da ono što razlikuje sustave strukovnog socijalnog osiguranja od općeg sustava socijalne sigurnosti nije svrha socijalnog osiguranja koju ima zaštita ili priroda rizika na koje se odnosi zaštita, nego vrsta korisnika i opravdani razlog odnosa: tijela koja upravljaju socijalnom sigurnošću isplaćuju davanja osobama općenito na temelju zakona i u skladu s kriterijima solidarnosti i pomoći najosjetljivijim skupinama, dok strukovni sustavi u korist radnika koji pripadaju određenom poduzeću, grani djelatnosti ili zanimanju, kao elementu koji je sastavni dio njihova radnog odnosa, osiguravaju davanja koja su dodatna u odnosu na davanja koja isplaćuju zakonski sustavi socijalnog osiguranja ili koja zamjenjuju ta davanja.

- 19 U ovom slučaju raspravlja se o doprinosima namijenjenima isplati davanja koja ovise o radnom odnosu, čiji je iznos razmjeran trajanju odnosa i koji su povezani s iznosom plaće, s obzirom na to da doprinosi ovise o iznosu plaće. Posljedica toga jest da niži iznos plaće, koji dovodi do nižeg iznosa doprinosa, uzrokuje i smanjenje davanja iz sustava socijalne sigurnosti čime se očito nanosi šteta pojedinačnim radnicima, kao i povećanje troškova koje snosi društvo kako bi se tim radnicima dodijelila davanja čiji teret u cijelosti snosi javni sustav socijalnog osiguranja.
- 20 Stoga se, s obzirom na aspekt koji se razmatra, u ovom postupku raspravlja i o davanjima koja se mogu isplatiti radniku u poljoprivredi zaposlenom na određeno vrijeme, koji, s obzirom na to da ima pravo na plaću koja se određuje samo s obzirom na stvarno odrađene sate, zbog jamstva koje se osigurava radnicima zaposlenima na neodređeno vrijeme da uvijek prime minimalnu plaću utvrđenu kolektivnim ugovorima neovisno o stvarno odrađenim satima, može imati pravo na davanja čiji će iznos nedvojbeno biti manji.

- 21 U svakom slučaju, ne može se dvojiti u pogledu toga da je u ovom slučaju riječ o „uvjetima zapošljavanja” na koje se upućuje u članku 4. Direktive 99/70/EZ te da je stoga riječ o području primjene prava Unije.
- 22 Ni sektor poljoprivrede nije isključen iz područja primjene navedene direktive.
- 23 Nadalje, kad je riječ o isključivo vertikalnom učinku Direktive, na koju se prema žaliteljevoj obrani ne može pozivati u sporu između privatnih subjekata, tu tvrdnju opovrgava, kao prvo, činjenica da je direktiva o kojoj je riječ pravilno prenesena u nacionalno pravo Decretom legislativo n. 368/2001 (Zakonodavna uredba br. 368/2001), kojim se u članku 6. i u okviru talijanskog sustava utvrđuje načelo nediskriminacije [*omissis*] iz čega stoga proizlazi i njezin horizontalni učinak u odnosima između privatnih subjekata te privatnih subjekata i tijela.
- 24 Kao drugo, načelo nediskriminacije opće je načelo prava Unije koje ima potpuni izravni učinak i u horizontalnim situacijama, barem u slučajevima kad je ono specificirano u izvorima sekundarnog prava, kao što je u ovom slučaju Direktiva 99/70/EZ (vidjeti presudu Suda u predmetu C-555/07, Kucukdeveci).
- 25 Naposljetku, valja zaključiti da se smatralo da je zabrana sadržana u navedenom članku 4. stavku 1. bezuvjetna i dovoljno precizna da ne zahtijeva ni akte o prenošenju Direktive u nacionalno pravo, uz jedino ograničenje koje se odnosi na opravdanja koja se temelje na objektivnim razlozima (koji podliježu sudskom nadzoru, presuda Suda u predmetu C-268/06, Impact, str. 65. i 68.) za koje treba smatrati da se odnose na okolnosti koje su „precizne i konkretne te obilježavaju određenu djelatnost” (presuda Suda u predmetu C-307/05, Del Cerro Alonso, str. 53. do 58.).
- 26 Budući da je utvrđeno da je članak 4. stavak 1. Direktive o kojoj je riječ primjenjiv na plaće radnika u poljoprivredi zaposlenih na određeno vrijeme i povezane doprinose, u konkretnom se slučaju smatra da se pravnim načelom koje je utvrdio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) u pogledu izračuna doprinosa koje poslodavac treba platiti s obzirom na stvarno odrađene sate povređuje taj članak jer dovodi do toga da se prema njima postupa nepovoljnije nego prema radnicima u poljoprivredi zaposlenima na neodređeno vrijeme a da za to ne postoje stvarni objektivni razlozi.
- 27 U pogledu usporedivosti tih dviju kategorija nedvojbeno je i nesporno da radnici u poljoprivredi zaposleni na određeno vrijeme obavljaju iste poslove kao i radnici zaposleni na neodređeno vrijeme [*omissis*].
- 28 Kad je riječ o nepovoljnijem postupanju, točno je da bi primjena pravnog načela koje je utvrdio sud koji ispituje zakonitost dovela do toga da se prema radnicima zaposlenima na određeno vrijeme postupa nepovoljnije nego prema usporedivim radnicima zaposlenima na neodređeno vrijeme jer u odnosima privremenog zapošljavanja u poljoprivredi i samo u tim odnosima poslodavac slobodno jednostrano određuje sadržaj uzajamnih obveza strana, odnosno sadržaj radne obveze i obveze isplate plaće, i, slijedom toga, iznos doprinosa i naknadno iznos

davanja iz sustava socijalne sigurnosti, dok se radnicima zaposlenima na neodređeno vrijeme u svakom slučaju osigurava minimalna dnevna plaća koja se utvrđuje u trajanju od 6,30 sati, neovisno o stvarno obavljenom radu, uz posljedične učinke u području doprinosa i povezanih davanja koja isplaćuje INPS.

- 29 U pogledu nepostojanja objektivnih razloga za različito postupanje ističe se da nijedna stranka ne navodi koji su to objektivni razlozi koji se odnose na okolnosti koje su „precizne i konkretne te obilježavaju određenu djelatnost” (presuda Suda u predmetu C-307/05, Del Cerro Alonso, str. 53. do 58.), dok prema sudskoj praksi Suda taj pojam zahtijeva da različito postupanje bude opravdano postojanjem „preciznih i konkretnih elemenata koji karakteriziraju uvjet zapošljavanja o kojem je riječ, u posebnom kontekstu u kojem dolazi do takvog postupanja i na temelju objektivnih i transparentnih kriterija, kako bi se moglo provjeriti da to različito postupanje odgovara stvarnoj potrebi, da može postići cilj koji se želi ostvariti i da je za tu svrhu nužno” (presuda Suda od 19. listopada 2023. u predmetu C-660/20).
- 30 U ovom slučaju nisu vidljive objektivne okolnosti povezane s obavljanjem poslova, kao ni precizni i konkretni elementi iz kojih može proizlaziti stvarna potreba za različitim postupanjem samo prema radnicima zaposlenima na određeno vrijeme, također s obzirom na to da se posebni rizici poljoprivredne djelatnosti, koji su određeni posebnim utjecajem nepredvidljivih meteoroloških uvjeta, odnose na poslove općenito, pri čemu uopće nije relevantna vrsta zaposlenja.

SLIJEDOM NAVEDENOG

Corte di Appello di Firenze (Žalbeni sud u Firenci)

s obzirom na članak 267. UFEU-a

Sudu Europske unije upućuje sljedeća prethodna pitanja o tumačenju:

1. Treba li članak 4. stavak 1. Okvirnog sporazuma tumačiti na način da mu se protivi odredba nacionalnog kolektivnog ugovora, poput one sadržane u članku 40. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu od 6. srpnja 2006. za radnike u poljoprivredi i hortikulturi, kako je tumači Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) na način koji je obvezujući za sud koji upućuje zahtjev, kojom se radniku u poljoprivredi zaposlenom na određeno vrijeme priznaje pravo na isplatu stvarno odrađenih radnih sati u danu, u usporedbi s prethodnim člankom 30. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu, kojim se radnicima u poljoprivredi zaposlenima na neodređeno vrijeme priznaje pravo na plaću koja se određuje s obzirom na radni dan u trajanju od 6,30 sati?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na navedeno pitanje, treba li članak 4. stavak 1. Okvirnog sporazuma tumačiti na način da uvjeti zapošljavanja obuhvaćaju i utvrđivanje iznosa obveznog doprinosa za socijalno osiguranje koji treba platiti za radnike u poljoprivredi zaposlene na određeno vrijeme u okviru

sustava strukovnog socijalnog osiguranja, iz čega slijedi da taj doprinos treba utvrditi na temelju istog kriterija koji se predviđa za radnike u poljoprivredi zaposlene na neodređeno vrijeme i stoga razmjerno dnevnom radnom vremenu utvrđenom kolektivnim ugovorima, a ne na temelju stvarno odrađenih radnih sati?

Određuje se prekid postupka do objave odluke Suda o navedenim pitanjima.

Spis se dostavlja tajništvu kako bi ovo rješenje dostavilo Sudu Europske unije [omissis].

[omissis]

U Firenci 8. siječnja 2024.

[omissis]

RADNI DOKUMENT